

The image is a vertical composition of two photographs. The top photograph shows a young child with long, light-colored hair, sneezing into a white tissue. The child's eyes are closed, and their hands are holding the tissue to their face. The bottom photograph shows a woman lying in a bed, appearing to be sick. She has a white thermometer in her mouth and her eyes are closed. A hand is resting on her forehead, suggesting she has a fever. The woman is wearing a light-colored, possibly yellow, hospital gown. The background of the bed is white. The overall lighting is warm and soft, creating a sense of care and concern.

Grip Aşısı

Grip aşısı inaktif (ölü) bir aşıdır, yani içinde canlı olmayan virüs parçacıkları bulunur. Genellikle tavuk yumurta embriyosunda üretilen virüslerin çeşitli kimyasal yöntemlerle öldürülüp ve saflaştırılmasıyla elde edilir. Saflığı, güvenilirliği ve koruyucu antikor oluşturma düzeyi denendikten sonra kullanıma sunulur.

Grip virüsü (influenza virüsü) hemen her yıl genetik yapısını değiştirerek ve farklı bir virüs olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), grip virüsündeki değişiklikleri takip eder ve bir önceki mevsimde etkili olan virüs tiplerini göz önüne alarak, o yıl hangi tip virüslerin grip etkeni olabileceğini tahmin edip, uygulanacak grip aşısının bileşimi için tavsiyelerde bulunur .

2004-2005 için hazırlanan grip aşılarının kullanım süreleri ,yukarıda açıklanan sebeplerden dolayı, geçmiştir. 2005-2006 için öngörülen grip aşısı A/New Caledonia/20/99 (H1N1)-benzeri virüs, A/California/7/2003 (H3N2)-benzeri virüs ve B/Shanghai/361/2002-benzeri virüs taşımaktadır. 2006-2007 için tavsiye edilen aşılar da bir süre sonra piyasaya sunulacaktır.

Grip Aşısı Ne Zaman ve Ne Sıklıkla Yapılmalıdır?

Ülkemizin de içinde bulunduğu kuzey yarım kürede grip en fazla kış aylarında (Aralık-Mart) ortaya çıktığı için, bu dönem gelmeden Ekim-Kasım ayları aşı yapılması için en uygun zamandır. Grip virüsünün antijenik yapısı sürekli değişim gösterdiği için her yıl yeniden aşılanmak gerekir. Aşı da buna göre hazırlanmaktadır.

Grip aşısı 9 yaş altındaki çocuklara ilk kez uygulanacağı zaman bir ay ara ile iki doz olarak tavsiye edilmektedir. Takip eden senelerde tek doz aşı uygulanması yeterli olmaktadır.

9 yaşından büyük çocuklara ve erişkinlere grip aşısı ilk kez

uygulanacağı zaman da dahil olmak üzere tek doz olarak tavsiye edilmektedir. 3 yaşın altındaki çocuklara grip aşısı yarım doz olarak uygulanmalıdır.

Grip Aşısının Koruyuculuğu Ne Zaman Başlar ve Ne Kadardır?

Grip aşısından sonra kesin koruyuculuğun başlaması için en az 10-14 günlük bir süre gerekmektedir.

Grip aşısı sağlıklı genç erişkinlerde %70-90 arasında grip belirtilerini

önleyebilir, hastalığın etkilerini azaltabilir, böylece iş-güç kaybını en aza indirir. Ama yaşlılarda ve belirli bazı hastalığı olanlarda koruyuculuk %30-40'a kadar düşebilir. Çünkü yaşlılarda koruyucu antikor oluşumu daha azdır. Bununla birlikte yaşlılarda ve kronik bir hastalığı olanlarda aşının, gribe yakalanmayı engellemese de, başka istenmeyen durumların ortaya çıkmasını azalttığı, hastaneye yatış ve ölüm oranını düşürdüğü yapılan çalışmalarda gösterilmiştir.

Kimler Grip Aşısı Olmalıdır?

- Risk Grupları
- 65 yaş ve üzeri kişiler,
- Huzurevlerinde kalanlar ve çalışanlar,
- Kronik-sistemik hastalığı olanlar (şeker hastaları, kronik akciğer hastaları, kronik kalp ve damar sistemi hastaları ...),
- İmmün baskılanması veya yetmezliği olanlar,
- Sağlık personeli,
- Risk grubu hastalarla aynı ortamda bulunan ve yaşayan kişiler,

- 6 ay - 18 yaş arasında olup uzun süreli Aspirin alanlar (Reye Sendromu gelişme riskini azaltmak için),
- Grip mevsiminde hamileliğinin dördüncü ve daha sonraki aylarında olanlar,
- Bu gruplarda olmasa da kişisel olarak kendisini aşı yoluyla korumak isteyenler.

Kimler Grip Aşısı Olmamalıdır?

- Hamileliğin ilk 3 ayındaki kadınlar,
- Yüksek ateşi olanlar,
- Belirli tip alerjisi olanlar (özellikle yumurta alerjisi).

Grip Aşısının Yan Etkileri Nelerdir?

Grip aşısı sonrası aşı yerinde ağrı, kızamıklık, şişlik oluşabilir. Sistemik yan etki ise son derece nadirdir (%1'in altında) ve ateş, halsizlik, kas ağrısı gibi yan etkiler (eğer görülürse) aşıdan 6-12 saat sonra başlamakta ve 1-2 gün içinde kendiliğinden geçmektedir.

Grip Aşısı Nasıl Saklanmalıdır?

Grip aşısı +2 - +8 °C arasında buzdolabında saklanmalı ve kesinlikle dondurulmamalıdır.

Yrd. Doç. Dr. Kutay DEMİRKAN

Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

